

SÁMI
GIELLAGÁLDU

Sámi Giellagáldus årsmelding for 2025

Innholdsfortegnelse

1. Ledelsen har ordet	4
2. Introduksjon til språkorganet	6
2.1. Om språkorganet	6
2.2. Overordnet mål og samfunnsansvar	6
2.3. Resultatkrav	6
2.4. Organisasjonen	7
2.4.1. Ledelse	7
2.4.2. Administrasjon	8
2.4.3. Språkutvalgene	8
2.4.4. Organisasjonskart.....	9
3. Aktiviteter og resultater	11
3.1. Styrets oppgaver	11
3.2. Administrative oppgaver	12
3.2.1 Administrativ utvikling og systemer	12
3.2.2 Organisasjonsstruktur og bemanning	12
3.2.3 Aktivitetsnivå og arbeidsfokus	12
3.2.4 Personalseminarer og intern utvikling	13
3.3. Språkfaglig arbeid	14
3.3.1. Språkbevaring	14
3.3.2. Normering	18
3.3.3. Samarbeid med andre organer	20
3.4. Informasjon og profilering	22
4. Styring og kontroll av virksomheten	24
4.1. Overordnet vurdering av styring og internkontroll	24
4.2. Viktige forhold for Sámi Giellagáldus ansatte	24
4.2.1 Bemanningssituasjon, kapasitet og kompetansesituasjon	24
4.2.2 Likestilling	24
4.2.3 Helse, miljø og sikkerhet	24
4.2.4 Sykefravær	25
5. Fremtidsutsikter	25

1. Ledelsen har ordet

Sámi Giellagáldu har en sentral rolle i utviklingen og bevaringen av de samiske språkene. Språkskiftet fra samisk til de nasjonale hovedspråkene gjennom det 20. århundret har hatt stor betydning for den nåværende situasjonen for de samiske språkene. Språksituasjonen varierer betydelig mellom de ulike samiske språkene.

Alle samiske språk er beskyttede minoritetsspråk som brukes både muntlig og skriftlig i fire land. Med unntak av enaresamisk snakkes alle andre samiske språkene i to eller tre land.

De samiske språkene er under sterkt press fra landenes hovedspråk, som påvirker dem på mange måter. Det er en betydelig risiko for at små samiske språksamfunn splittes, og at samiske språk som brukes i flere land, for eksempel nordsamisk, utvikler seg i tre ulike former bruk av språket. Det er derfor avgjørende å arbeide på tvers av landegrensene for å motvirke språklig fragmentering.

Vi jobber for tiden med standardisering av seks ulike samiske språk og opererer i Norge, Sverige og Finland. Et av de viktigste utgangspunktene i arbeidet vårt er å bevare det felles grunnlaget for det samiske språket så lenge som mulig. I tillegg til skriving gjelder denne utfordringen alle aspekter av språket, men spesielt utvikling av ordforråd og terminologi. Grunnlaget for standardisering er at samisktalende i forskjellige land skal forstå og kunne bruke nye termer og begreper uavhengig av landegrenser. Utvikling av ordforrådet er en viktig del av arbeidet til Sámi Giellagáldu.

I 2025 normerte Sámi Giellagáldu nesten dobbelt så mange nye termer som i 2024, noe som viser det store behovet for å utvikle vokabularet i de samiske språkene. Normeringen er selve grunnlaget for både språkbruk og språkets videre utvikling. Nye ord og termer er avgjørende for at samiske språk skal kunne brukes aktivt i alle samfunnsområder.

På individnivå handler dette om språklige rettigheter og muligheten til å kunne bruke samisk i dagliglivet. Et normert språk er nødvendig i undervisning, både for å lære samisk og for å kunne produsere undervisningsmateriell. Språknormering legger også grunnlaget for språkteknologiske løsninger, for eksempel utvikling av staveverktøy og andre digitale hjelpemidler for ulike samiske språk.

Det siste året har vi bevisst forsøkt å gjøre arbeidet vårt mer synlig. Dette har resultert i at flere språkbrukere har spurt om råd om ulike språklige utfordringer. De fleste spørsmålene vi får kommer fra offentlig sektor, men også private ber oss om råd. Antall språkspørsmål har økt med 16 prosent sammenlignet med 2024. Dette viser at vi har gjort en god jobb med profilering av språkorganet. Samtidig viser dette at det er et stort behov for språkbevaringsarbeid knyttet til de samiske språkene.

Over flere år har vi hatt et samarbeid med Finlands Nasjonalbibliotek. Vår rolle har vært normering av nordsamiske termer i den offisielle finske ontologien som vedlikeholdes av Finlands Nasjonalbibliotek. Dette samarbeidet resulterte i at vi i slutten av oktober mottok Finland Nasjonalbibliotekets pris som «Årets kunde» for 2025. Det er en stor ære for oss at en aktør på nasjonalt nivå fremhever vårt arbeid og fremmer de samiske språkene på nasjonalt nivå. Denne prisen viser at det ligger verdi i et slikt samarbeid, som igjen motiverer oss til å fortsette vår språkinnsett neste år.

Ann-Mari Thomassen
Styreleder

Mika Saijets
Direktør

2. Introduksjon til språkorganet

2.1. Om språkorganet

Sámi Giellagáldu er det samiske folkets samlede og samtidig øverste nordiske språkorgan i samiske språkspørsmål. Språkorganet har ansvar for språkbevaring og normering av skriftspråkene av de samiske språkene som snakkes i de nordiske landene. På nordisk nivå gjør Språkorganet tilsvarende arbeid som f.eks. Språkrådet i Norge (Språkrådet) og Språkrådet i Sverige (Språkrådet – Isof), og Senter for nasjonale språk i Finland (KOTUS) som har ansvar for språkbevaring og normering av landenes hovedspråk.

2.2. Overordnet mål og samfunnsansvar

Sámi Giellagáldu har ansvaret for å koordinere, styrke og utvikle det nordiske samiske språksamarbeidet. Formålet med fagorganet er å bevare, verne og utvikle den kulturarven som alle de samiske skriftspråkene og talespråkene representerer, og samtidig ta hensyn til de enkelte samiske språkenes særegne behov, utfordringer og ressurser.

Sámi Giellagáldu har ansvaret for språkrøkt for de samiske språkene og skal fungere som et felles sakkyndig fagorgan i saker som gjelder normering av de samiske skriftspråkene. Dette omfatter terminologi og normering av rettskrivningsregler. Sámi Giellagáldu skal berike de samiske språkenes ordforråd og på den måten være med på å sikre språkenes fremtid. Sámi Giellagáldu skal informere, gi råd og veilede språkbrukere om bruken av samiske språk.

2.3. Resultatkrav

Sametingene i Norge, Sverige og Finland har i tildelingsbrevet for 2025 satt følgende resultatkrav, prioriteringer og forventninger til Sámi Giellagáldu:

- Sámi Giellagáldu skal fortsette arbeidet med rekruttering av språkmedarbeidere i alle de respektive landene og i de administrative stillingene det er behov for.
- Sámi giellagáldu skal prioritere å informere, gi råd og veilede språkbrukere i bruken av samiske språk.
- Sámi Giellagáldu skal sette i gang nødvendige tiltak for at terminologi- og normeringsarbeidet for de samiske språkene, og andre oppgaver fastsatt i Sámi Giellagáldus retningslinjer kan iverksettes snarest mulig.
- Utvikling av språkteknologiske verktøy for de samiske språkene er et viktig mål i tiåret for urfolksspråk 2022–2032. Derfor bør samarbeid med Divvun – Samisk språkteknologisenter prioriteres.
- Sámi Giellagáldu skal tilpasse driften av språkorganet etter Sametingenes finansiering for 2025.

2.4. Organisasjonen

Sámi Giellagáldu er et fellesnordisk språkorgan ledet av et eget styre der Sametingene i Norge, Sverige og Finland har lik innflytelse. Språkorganet er ikke en juridisk selvstendig virksomhet, men fungerer som en egen forvaltningsenhet i tilknytning til Sametinget i Norge. Sámi Giellagáldu har i dag en administrasjon som leder språkarbeidet, samtidig som det i tillegg består seks separate språkutvalg som har ansvar for normering av de respektive språkene.

2.4.1. Ledelse

Styret er det øverste organet i Sámi Giellagáldu og har hovedansvaret for Sámi Giellagáldus virksomhet. Styret består av seks styremedlemmer og like mange varamedlemmer. Hvert Sameting oppnevner to styremedlemmer og to varamedlemmer. Styrets arbeid styres av en styreinstruks Sametingene har vedtatt i felleskap. Virkeperioden til det forrige styret i Sámi Giellagáldu gikk ut i slutten av oktober.

Sámi Giellagáldu styre pr. 13.12.2024 til 29.09.2025

REPRESENTANTER SAMETINGET I NORGE

Ann-Mari Thomassen, styreleder	Jonne Sikku, varamedlem
Lemet Máhtte Eira Sara, styremedlem	Vanja Tørresdal, varamedlem

REPRESENTANTER SAMETINGET I SVERIGE

Per-Eric Kuoljok, 2. nestleder	Simon Forsmark, varamedlem
Maidi Steinfjell, styremedlem	Inger H. S. Fankki, varamedlem (fra 20.02.25)

REPRESENTANTER SAMETINGET I FINLAND

Nilla Tapiola, 1. nestleder	Neeta Jääskö, varamedlem
Terhi Harju, styremedlem	Ulla-Maarit Magga, varamedlem

Sámi Giellagáldu styre fra 29.09.2025

REPRESENTANTER SAMETINGET I NORGE

Ann-Mari Thomassen, styreleder	Jonne Sikku, varamedlem
Lemet Máhtte Eira Sara, styremedlem	Vanja Tørresdal, varamedlem

REPRESENTANTER SAMETINGET I SVERIGE

Per-Eric Kuoljok, 2. nestleder	Simon Forsmark, varamedlem
Maidi Steinfjell, styremedlem	Inger Helene S. Fankki, varamedlem

REPRESENTANTER SAMETINGET I FINLAND

Nilla Tapiola, 1.nestleder	Vesa Orassalo, varamedlem
Neeta Jääskö, styremedlem	Ulla-Maarit Magga, varamedlem

2.4.2. Administrasjon

Administrativt og faglig ledes Sámi Giellagáldu til daglig av direktør Mika Saijets. Direktøren har ansvar for den interne organiseringen av språkorganet, innenfor rammene som er fastsatt i § 6 i forskriften for Sámi Giellagáldu og i Sametingenes tildelingsbrev. Språkorganet arbeider for tiden med språkvernet for fem separate samiske språk med svært små menneskelige ressurser: én ansatt jobber for sørsamisk, to for lulesamisk, tre for nordsamisk, én for enaresamisk og én for skoltesamisk. I 2025 har språkorganet totalt 11 fast ansatte. Fire av språkorganets ansatte jobber i Sverige, fire i Norge og tre i Finland.

2.4.3. Språkutvalgene

I 2023 opprettet styret i Sámi Giellagáldu språkutvalg for sør-, lule- og nordsamisk, samt enare- og skoltesamisk. I 2025 ble det i tillegg opprettet et språkutvalg for pitesamisk. Disse språkutvalgene har ansvar for standardisering av skriftspråk, terminologi og skriveregler. Arbeidet med å etablere språkutvalget for umesamisk vil fortsette neste år.

Standardiseringsarbeidet er organisert slik at det tar hensyn til de samiske språkenes særskilte behov i Norden, herunder geografisk variasjon, tilgjengelige ressurser og påvirkning fra landenes hovedspråk – norsk, svensk og finsk. Hvert språkutvalg er sammensatt av medlemmer fra de landene og regionene der språket som utvalget representerer, brukes.

Styret har oppnevnt følgende medlemmer og varamedlemmer til språkutvalgene for perioden 2023–2027:

SØRSAMISK UTVALG

Faste medlemmer: leder *Elin Fjellheim* (NO), *Sigbjørn Dunfjell* (NO), *Anja Labj* (SE) og *David Kroik* (SE). Varamedlemmer: *Maidi Steinffjell* (NO), *Tom Kappfjell* (NO), *Karin Rensberg Ripa* (SE) og *Åse Klemensson* (SE).

PITESAMISK UTVALG I PERIODEN FREM TIL 25.12.2024

Faste medlemmer: leder *Joshua Wilbur* (SE), sekretær og saksbehandler *Peter Steggo* (SE), *Inger Fjällås* (SE) og *Olve Utne* (NO).

PITESAMISK UTVALG FRA 01.01.2025

Faste medlemmer: leder *Joshua Wilbur* (SE), sekretær og saksbehandler *Peter Steggo* (SE), *Inger Fjällås* (SE) og *Greda Kaddik* (SE).

LULESAMISK SPRÅKUTVALG

Faste medlemmer: leder *Per-Eric Kuoljok* (SE), *Britt Inger Sikku* (SE), *Heidi Birgitta Andersen* (NO) og *Sigmund Johnsen* (NO). Varamedlemmer: *Jan Erik Kuoljok* (SE), *Karin Tuolja* (SE), *Sandra Nystø Ráhka* (NO) og *Sven-Roald Nystø* (NO).

NORDSAMISK SPRÅKUTVALG

Faste medlemmer: leder *Helena Omma* (SE), *Irene Partapuoli* (SE), *Ellen Pautamo* (FI), *Kaarina Vuolab-Lohi* (FI), *Nils Ø. Helander* (NO) og *Marit B. Henriksen* (NO). Varamedlemmer: *Anett Hotti Tuoremaa* (SE) og *John Erling Utsi* (SE), *Ailu Valle* (FI), *Marjaana Aikio* (FI), *Marja Partapuoli* (NO) og *Liv Karin Klemetsen* (NO).

ENARESAMISK UTVALG (FIN)

Faste medlemmer: leder *Petter Morottaja*, *Miina Seurujärvi* og *Saammâl Morottaja*. Varamedlemmer: *Anna Morottaja*, *Hannu Kangasniemi* og *Neeta Jääskö*.

SKOLTESAIMISK UTVALG (FIN)

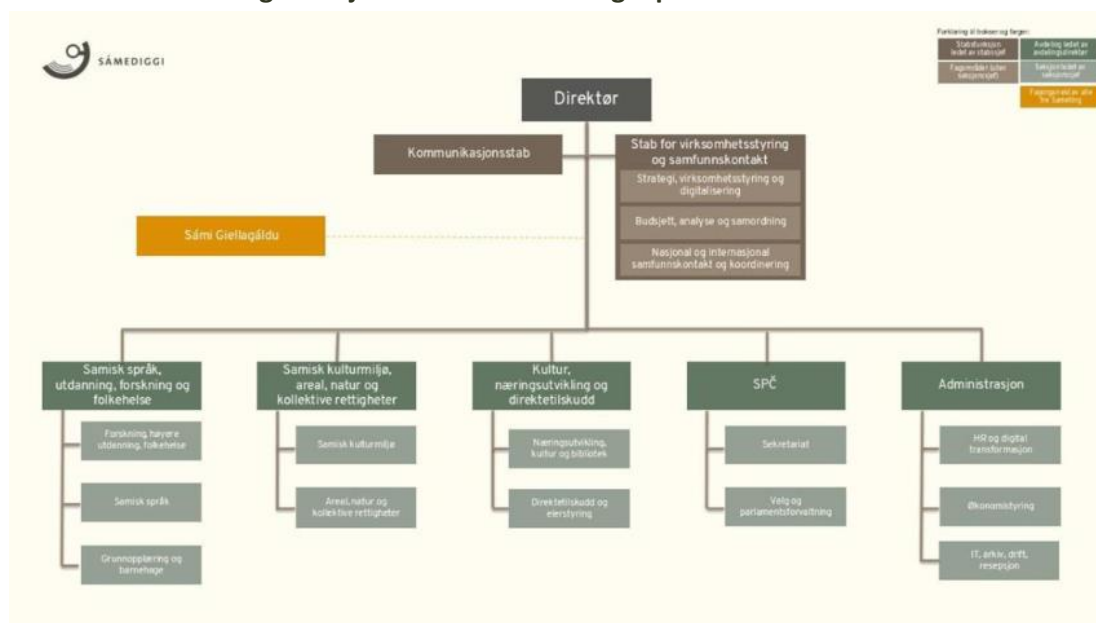
Faste medlemmer: leder *Tiina Sanila-Aikio*, *Raija Lehtola* og *Erkki Lumisalmi*. Varamedlemmer: *Anna-Katariina Feodoroff*, *Hilkka Fofonoff* og *Merja Fofonoff*.

2.4.4. Organisasjonskart

Sámi Giellagáldus virksomhet er administrativt tilknyttet Sametinget i Norge og fagorganets hovedkontor er i Karasjok, Norge. Sametinget i Norge har det overordnede arbeidsgiveransvaret for Sámi Giellagáldu.

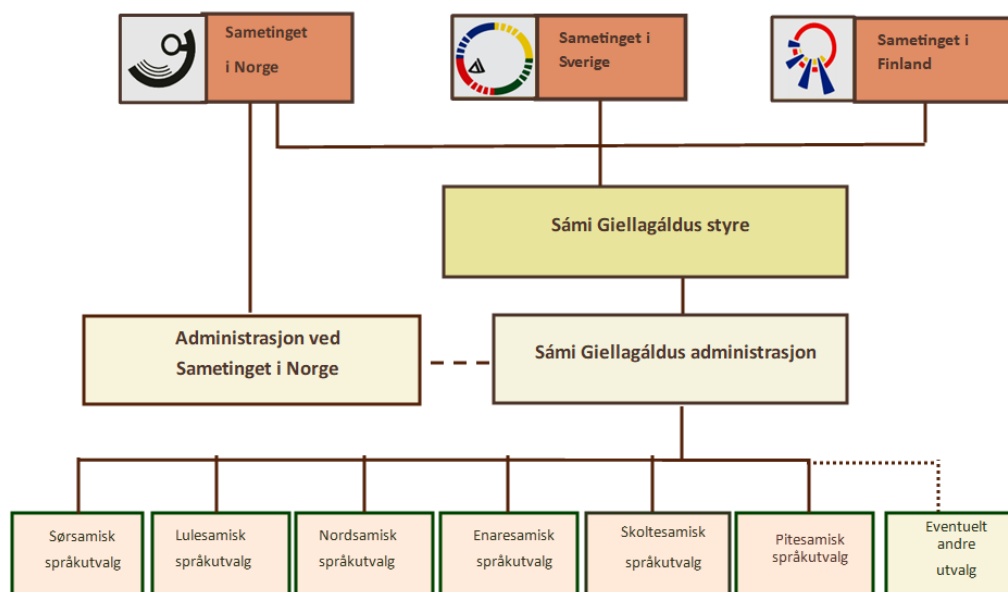

Organisasjonskartet til Sametinget på norsk side:

Figur 1. Sametingets administrasjon i Norge

Sámi Giellagáldus organisasjonskart:

Figur 2. Sámi Giellagáldus organisasjonskart

3. Aktiviteter og resultater

Året 2025 har vært et innholdsrikt år for Sámi Giellagáldu. Styret, administrasjonen og språkutvalgene har jobbet aktivt på ulike nivå. Noe som har resultert i fremgang og gode resultater av språkarbeidet i Sápmi.

3.1. Styrets oppgaver

Styret i Sámi Giellagáldu har i 2025 avholdt fem styremøter og behandlet tolv saker. Blant sakene som ble vedtatt var årsmeldingen og årsregnskapet for 2024. Budsjett og driftsplan for 2025 og budsjetttrammer for perioden 2026–2029. Styret har også vedtatt revidert budsjett og handlingsplan for 2025 og et midlertidig budsjettforslag for 2026.

3.2. Administrative oppgaver

3.2.1 Administrativ utvikling og systemer

2025 har vært det første fulle året med ordinær drift for administrasjonen i Sámi Giellagáldu. Arbeidet har i stor grad vært preget av etablering, systemutvikling og tilpasning av rutiner som er nødvendige for en tverrnasjonal organisasjon med virksomhet i tre land.

Språkorganet fungerer som en egen administrativ enhet fra Sametinget i Norge, som er en statlig institusjon. Siden det ikke finnes tilsvarende organisasjonsmodell i Norge, har flere administrative prosesser tatt lengre tid enn normalt og krevd tett dialog med offentlige myndigheter i Norge, Sverige og Finland. Mangelen på eksisterende retningslinjer har gjort at både administrasjonen og involverte myndighetsorganer har måttet finne løsninger underveis.

Til tross for dette vurderes fremdriften som solid, og administrasjonen forventer at de fleste rutiner og retningslinjer vil være fullt implementert i løpet av første halvdel av 2026. Dette vil bidra til større effektivitet, tydeligere rammeverk og mer forutsigbare arbeidsprosesser for ansatte, styre og utvalgene.

3.2.2 Organisasjonsstruktur og bemanning

Ved utgangen av 2025 består Sámi Giellagáldu av 11 faste ansatte, inkludert direktøren. Fire ansatte har arbeidssted i Norge, fire i Sverige og tre i Finland.

I tillegg til administrasjonen består Sámi Giellagáldu av styret og språkutvalgene, med totalt 56 representanter fra tre land. Dette medfører et omfattende administrativt arbeid. Representanter og varamedlemmer mottar møtegodtgjørelse og reiserefusjon i henhold til norsk statlig regulativ, noe som har vært krevende å innføre, særlig for

utenlandske brukere. Mangelfull informasjon fra offentlige forvaltningsorganer og hyppige endringer i rutiner har ført til ekstra arbeid for både administrasjonen og representantene.

I løpet av året har administrasjonen inngått arbeidsavtaler med alle representanter og bistått dem i Finland og Sverige med å skaffe norsk skattekort, D-nummer og elektronisk ID for tilgang til DFØ-systemet som brukes for utbetalinger.

3.2.3 Aktivitetsnivå og arbeidsfokus

Året 2025 har vært preget av et høyt aktivitetsnivå og et betydelig arbeidspress. Parallelt med pågående språkarbeid har språkorganet sammen med Sámi Giellagáldus styre hatt et særskilt fokus på å sikre varig og forutsigbar finansiering. Dette arbeidet har foregått samtidig som ordinær drift har blitt opprettholdt.

Sámi Giellagáldu har hatt omfattende møtevirksomhet med ulike myndigheter og politiske aktører om utfordringene knyttet til fremtidig finansiering. Møter de har deltatt på er:

- Møte mellom styret i Sámi Giellagáldu og den finske utdanningsministeren Anders Adlercreutz i Kunnskapsdepartementet i Helsinki 20. mars.
- Møte mellom styret i Sámi Giellagáldu og styret i det svenske Sametinget i Östersund den 8. januar.
- Direktøren presenterte språkorganets virksomhet på det et riksdagsseminar arrangert av det svenske Sametingets språkkomité i Stockholm den 14. mai.
- Direktøren presenterte språkorganets virksomhet på et møte mellom det svenske Sametingets språkkomité og det svenske kulturdepartementet i Stockholm 14. mai.
- Det årlige møtet i de nordiske språkkomiteene i Vejle, Danmark, 20. mai.
- Møte mellom styret i Sámi Giellagáldu og presidenten Silje Karine Muotka og rådsmedlem Maren Benedicte Nystad Storslett i det norske Sametinget i Karasjok 22. mai.
- Direktøren deltok i paneldiskusjonen til den samiske sannhets- og forsoningskommisjonen på finsk side, som ble holdt i forbindelse med publiseringen av kommisjonens delrapport fra granskingen 23. mai.
- Direktøren presenterte språkorganets virksomhet på møtet i arbeidsgruppen for det finske parlamentets parlamentariske partier i Helsingfors 3. juni.
- Deltok i et administrativt møte med Riksrevisjonen 30. januar i Karasjok.
- Samisk språk- og teknologiworkshop arrangert av det norske departementet for kommuner, regioner og Sametinget i Norge den 30. oktober i Trondheim.
- Styreleder Ann-Mari Thomassen og det norske Sametingets plan- og finansutvalg hadde et digitalt møte 19. mars.
- Nestleder Per-Eric Kuoljok og det svenske Sametingets kulturutvalg hadde møte i forbindelse med stiftelsesmøtet til det svenske Sametinget i Piteå den 25. november.

- Deltatt i en paneldiskusjon organisert av det finske samiske sannhets- og forsoningskommisjonen i forbindelse med avslutningen av kommisjonens arbeid i Inari 16. desember.

Sámi Giellagáldu har også utarbeidet en ny designmanual i år og jobber aktivt med å øke synligheten og aktiviteten sin på sosiale medier. Språkorganet har også deltatt i relevante faglige og offentlige fora.

3.2.4 Personalseminarer og intern utvikling

I løpet av 2025 er det gjennomført to personalseminarer for administrasjonen – ett i Oslo i februar og ett i Åre i september.

Temaet for samlingen i Oslo var intern og ekstern kommunikasjon i språkorganet. I tilknytning til seminaret besøkte administrasjonen både Språkrådet i Norge og Nasjonalbiblioteket. Språkrådet presenterte sin nye nettside og delte erfaringer fra utviklingsprosessen av den nye nettsiden. Nasjonalbiblioteket ga oss et innblikk i deres arbeid med trening, oppdatering og tilgjengeliggjøring av norske og samiske språkmodeller. Modellene de jobber med skal brukes i utvikling av KI-baserte verktøy og tjenester.

Personalseminaret i Åre i september var satt av til oppfølgingen av medarbeiderundersøkelsen som ble gjennomført i mai 2025. Resultatene ble presentert, og arbeidsstaben har i fellesskap drøftet og iverksatt tiltak for å videreutvikle og styrke arbeidsmiljøet i språkorganet.

3.3. Språkfaglig arbeid

3.3.1. Språkbevaring

Sámi Giellagáldu har som oppgave å spre kunnskap om de samiske språkene, og gi råd til språkbrukere om bruk av sør-, lule- og nordsamisk samt enare- og skoltesamisk. Språkorganet svarte i løpet av 2025 totalt 1301 språkspørsmål. Antallet språkspørsmål økte med 16 prosent i forhold til 2024. Det foreligger ikke offisielle tall for antall brukere av samiske språk. Noen anslag tilsier at det er rundt 20 000–30 000 mennesker som snakker samiske språk i verden. Det anslås at det er mellom 800–1 000 personer som snakker sørsamisk i Norge og Sverige. Omtrent 700 personer snakker lulesamisk i Sverige og Norge. Nordsamisk snakkes av om lag 20 000–25 000 mennesker i Norge, Sverige og Finland. Det er cirka 400 personer som snakker enaresamisk i Finland. Skoltesamisk snakkes av rundt 300 personer i Finland, Russland og Norge. I forhold til antall samisktalende er antallet språkspørsmål enormt. Dette viser at behovet for språkbevaringstiltak for de samiske språkene er veldig stort.

språkspørsmål

Om lag 12 % av spørsmålene handlet om bruken av sørsamisk, totalt 152 spørsmål. Omtrent 19 % av spørsmålene handlet om bruk av lulesamisk, totalt 256 spørsmål. 40 % av spørsmålene handlet om bruk av nordsamisk, totalt 521 spørsmål. Om lag 15 % av spørsmålene, totalt 193, handlet om enaresamisk. Omtrent 15 % av spørsmålene, totalt 193 spørsmål, handlet om skoltesamisk.

Antall henvendelser som omhandlet sørsamisk (+19 %), lulesamisk (+34 %) og enaresamisk (+83 %) og skoltesamisk (+17 %) økte i forhold til 2024. Antall spørsmål knyttet til nordsamisk gikk ned (-23 %) i forhold til 2024.

Språkorganet fikk i løpet av 2025 mange forskjellige språkspørsmål både fra offentlige institusjoner og fra privatpersoner. Omtrent 13 % av henvendelsene kom fra privatpersoner. For eksempel spurte oversettere, samiske forlag, språksentre og studenter ved høyskoler og universiteter om råd om ulike språklige problemstillinger. De fleste spørsmålene, ca. 87 %, kom fra det offentlige, som for eksempel departementer og ministerier, fylkesmenn, kommuner, Lapplands Velferdsområde (Lapin hyvinvointialue), utdanningsinstitusjoner og andre offentlige organer.

13 % privatpersoner

87 % offentlig sektor

Språkbrukere spurte om råd blant annet om rettskrivning, bøyning, ordforråd, og oppbygning av språket, slik som setningsoppbygging, bruk av tegnsetting, skriving av sammensatte ord, bruk av kasus, tilpasning av lånord, bøyning av fremmedord, oversettings- og rettskrivningsproblematikk og nyanseforskjeller av disse. Offentlige organer spurte ofte om fagtermer og i spørsmålene er det ofte flere spørsmål eller flere termer de ønsker et samisk tilsvar til. Språkbrukerne spurte også hvor de nye normerte termene finnes. Språkorganet har bevisst rådet språkbrukerne om å følge og bruke nettstedene til Sámi Giellagáldu <http://giella.org> ja og den digitale ordbanken satni.org hvor alle nye normerte termer og andre normeringsaker blir publisert.

Brukere av sørsamisk spurte om råd blant annet om oversettelse av korte setninger eller fraser, som f.eks. hvordan man skal oversette den norske frasen: «*Jeg brenner for språket.*» Språkorganet oppfordrer til å skrive *Giele mov vaajmosne*. Sørsamiske grammatiske utfordringer, som f.eks. bruken av *min* og *gie* var også opphav til spørsmål. Brukere av sørsamisk spurte om råd om f.eks. hvilke sørsamiske termer og begrep som skal brukes i ulike sammenhenger, som for eksempel hva det norske datatilsynet er på sørsamisk. Språkorganet oppfordrer til å skrive *daatavaaksjome*.

Brukere av lulesamisk spurte spesielt om hvordan man skal skrive moderne termer på lulesamisk., som f.eks. *dahkojiermme* (*kunstig intelligens* på norsk), *svahkastimvælggo* (*vikeplikt* på norsk), *fámodisvuohta* (*utbrenthet* på norsk), *gevglasláptun* (*skiheis* på norsk) og *oajvvesuojalm* (*hjelme* på norsk). Dette viser at det er behov for videreføring av terminologiutviklingen.

Brukere av nordsamisk spurte mest om bruk av termer og kasus, og om oppbygging av setninger. Noen spørsmåler om enkeltord, der svaret er en sammensetning av normerte ord, som f.eks. hva finske ordet *hissikuilu* er på nordsamisk. Språkkorganet oppfordrer til å sette sammen ordene *heaisa* og *šákta* slik at det blir *heaisašákta*. Spørsmål om kasusbruk kan være knyttet til kontekster der man kan bruke enten substantiv eller adverbial. I slike tilfeller kan det oppstå spørsmål om hva som er rett *fárret Anárii dálvá* eller *fárret Anárii dálvvás*, eller *son manai ruktui* vs. *son manai ruoktot*. I forhold til setningsstruktur kommer det noen ganger spørsmål f.eks. om adposisjoner, som for eksempel hva betyr *joga alde*? Nordsamiske brukere spurte også om råd om datateknologiske termer, slik som norsk chatt. Språkkorganet anbefaler to skrivemåter: enten *chat* eller *čátta*. Det norske ordet *avlyse* kan ha mange tilsvarende termer på nordsamisk avhengig av hvilken kontekst det er snakk om: *bissehit/ botket/ gaskkalduhttit/ heaittihit, šluhttet*. I tillegg spurte språkbrukerne om råd om termer som knytter seg til økonomi og forhold i den Europeiske unionen, som f.eks. Hvordan man skal skrive *Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS)* (på norsk), *Euroopan talousalue* (ETA) (på finsk), *Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES)* (på svensk) på nordsamisk. Språkkorganet oppfordrer til å skrive *Eurohpá ekonomalaš oktasašbargoguovlu, EEO*.

Brukere av enaresamisk spurte om råd om tilsvarende ord for enkeltermer på enaresamisk blant annet innenfor det samfunnsvitenskapelige feltet, som f.eks. hvordan skrives det finske *työperusteinen maahanmuutto* på enaresamisk. Språkkorganet oppfordrer til å skrive enten *enâmânvarrim pargo keežild ~ paargon vuáđuduvvee enâmânvarrim ~ pargovuáđusáš enâmânvarrim*. Giellagáldu har også gitt tilråding om hvordan navn på finske Tillatelse- og tilsynsmyndigheten (Aluehallintovirasto, AVI) og dets avdelinger skal skrives på enaresamisk. Språkbrukerne spurte også om råd om oversettelser av flere dyre- og plantearter, og andre biologiske termer, som, slik som *verso ~ syeri* (*verso* på finsk), *kozzâseevtil* (*kynsisammal* på finsk), *sáigumááđuh* (*sukkulamadot* på finsk) og *tälvioijâgâs* (*talvihorros* på finsk). I tillegg spurte språkbrukerne om råd om grammatiske konstruksjoner slik som om bruken av setningstilsvaret *náál* (f.eks. *kuullâmnáál, finnimnáál*).

Brukere av skoltesamisk spurte om råd blant annet om rettskriving av enkeltord og om dagens skriftspråk, som for eksempel hvordan skrive det finske ordet *kaukosäädin* (*fjernkontroll* på norsk) på skoltesamisk. Språkkorganets oppfordring er å skrive *ougglös-šiotteei*. Brukere av skoltesamisk spurte også om råd om bøyning og rettskriving, som f.eks. hvordan man skal bøye ordet *buurâfĵ, buurâfĵ, buurââ'fĵest, buurâfka, buuroo'fĵid*. Det norske ordet er *fortøyningsbolt*. Eller hvordan man skal skrive det finske ordet *ankerias*, på norsk *ål*. Språkkorganet oppfordret til å skrive *aŋkerias*. Noen spurte hvordan man kan ønske *Buriid juovllaid ja lihkolaš ođđa jagi!* på skoltesamisk – på norsk

God jul og godt nytt år! Det finnes flere måter å gjøre det på. På skoltesamisk kan man skrive f.eks. Šiõgg rosttov da leklvaž ođđ ee'kk!

Sámi Giellagáldu fikk også en del spørsmål fra offentlige institusjoner, organisasjoner og foreninger om hvordan navnet deres skal skrives på samisk. Dette er svært positivt for utviklingen av samiske språk og for styrking av deres stilling. I slike tilfeller vil språkorganet først bevisst redegjøre hvilke samiske språk som brukes i det landet spørsmålet oppstår og deretter anbefale å skrive navnet på alle disse samiske språkene. F.eks. spurte *Ung i Kor - Norges barne- og ungdomskorforbund* hvordan navnet deres skal skrives på samisk. Språkorganet oppfordret til å skrive *Noeri laavlomefoeve - Nöörjen maanaj jïh noerilaavlomefoeve-læhtoe på sørsamisk, Nuoraj Lávlomjuogos – Vuona mánáj- ja nuoraj lávlomjuogoslihtto på lulesamisk og Nuoraid lávlunjoavku – Norgga mánáid ja nuoraid lávlunjoavkolihttu på nordsamisk*. På skoltesamisk kan man skrive *Nuõr Kuåråst - Taar päärnai da nuõri kuårrlett*. På denne måten prøver språkorganet å spre kunnskap om de samiske språkene og heve statusen til de samiske språkene. Departementene spurte også om råd om hvordan navnet deres skal skrives på samisk, slik som f.eks. *Departementenes digitaliseringsorganisasjon*. Språkorganet oppfordret til å skrive *Departementen digitaliseermeorganisasjovne på sørsamisk, Departementaj digitaliserim-organisásjávnná på lulesamisk og Departemeanttaid digitaliserenorganisašuvdna på nordsamisk*.

Svartiden varierer fra spørsmål til spørsmål. På spørsmål fra privatpersoner svarer språkorganet vanligvis samme dag, eller i gjennomsnitt innen en uke. Noen språkspørsmål krever nærmere utredning og normering. Prinsipielt utfordrende språklige problemstillinger, som for eksempel tidligere unormerte termer eller rettskrivningsutfordringer som en norm eller endring av en tidligere norm fremmes for behandling i de ulike språkutvalgene. Slike spørsmål tar lengre tid å besvare. Språkutvalgene møtes fire ganger i året for å behandle ulike normeringsaker. Å svare på prinsipielt utfordrende spørsmål kan derfor ta flere måneder eller til og med et halvt år. Eksempelvis har skoltesamisk utvalg i flere år drøftet hvordan fremmedspråklige navn og etternavn skal bøyes. Løsningen på dette problematiske spørsmålet ble funnet på det siste normeringsmøtet i år.

De fleste språkspørsmålene kom via Sámi Giellagáldus offisielle kanaler info@giellagaldus.org, via de ansattes jobb e-post og via språkorganets sosiale medier. Det samiske samfunnet er lite, og det er få språkbrukere av de samiske språkene. I små samfunn kjenner folk hverandre ganske godt. Språkorganets språkrådgivere fikk språkspørsmål også via sine private sosiale medier og andre direktekanaler som privat e-post, Facebook Messenger, Teams, telefon, sms og WhatsApp.

Alle de samiske språkene er truede eller alvorlig truede språk i henhold til UNESCO. FNs generalforsamling har vedtatt at 2022–2032 er FNs tiår for urfolksspråk (IDIL2022–2032). I den forbindelse har Sámi Giellagáldu fulgt opp FNs tiår for urfolksspråk med en nasjonal handlingsplan for Norge som har som mål å gjøre urfolksspråk mer synlige, styrke undervisningen og bruken av dem. Sámi Giellagáldu, Giellagas-Instituttet ved Universitetet i Oulu og Oulu kulturhovedstad (Oulun kulttuuripääkaupunki) 2026

arrangerte i samarbeid et symposium om samisk språk, samisk litteratur og kultur i Oulu 11.–14. november 2025. Dette symposiet har vært arrangert siden 1990-tallet annet hvert år på omgang ved tre utdanningsinstitusjoner: Universitetet i Oulu, Universitetet i Tromsø og Samisk høgskole. Totalt deltok 83 personer på symposiet: Språkforskere, lærere, studenter, språkarbeidere og andre språkinteresserte. Det ble i år sendt inn 20 forslag til innlegg til symposiet, hvorav alle ble godkjent til programmet. På symposiet ble det holdt 27 foredrag som blant annet tok for seg Språksosiologi, stedsnavn, språknormering, oversetting, språkteknologi, samisk kultur og litteratur. Sámi Giellagáldu hadde invitert sju forelesere. I tillegg til det språkfaglige innholdet ble det også arrangert seks ulike Samiske kulturarrangement i løpet av symposium uken: Tirsdag ble det arrangert en samisk tapas kveld, hvor Slow Food Sápmi serverte mat. Onsdag morgen ble det vist en film for barn og på kvelden ble det vist sju samiske kortfilmer og en langfilm. Deretter var det i tillegg Samisk rap kveld, der kjente samiske rapartister som Yungmiqu, Jezebro og Amoc var på scenen. Torsdagens kulturprogram besto av festmiddag på restauranten Rauhala- og senere Special opptredte Ulla Pirttijärvi & Ulda og DJ Article 3 i baren Special baren 45. Kulturprogrammet ble også besøkt av gjester som ikke deltok på selve symposiet.

3.3.2. Normering

Normering innebærer i tillegg til å etablere offisielle skrivemåter også å etablere ulike normer som styrer hva som er god og riktig språkbruk, dvs. hvordan språket skal være og brukes. De formelle rettskrivningsreglene gjelder for det skriftlige språket, ikke for det muntlige. Imidlertid styrer også normering i stor grad bruken av talespråket, særlig gjennom innføring av nye ord og termer.

De ulike samiske språkene har hver sin ortografi. De fleste av disse er tatt i bruk på slutten av 1970-tallet eller begynnelsen av 1980-tallet, og den siste først i 2019. Det er et enormt behov for ny terminologi i takt med at verden, teknologien og samfunnet utvikler seg og forandrer seg. Dette er en naturlig utvikling for alle språk for å kunne beskrive ny sannhet skriftlig. Samiske språk mangler ofte moderne ord som er godt etablert i majoritetsspråkene, eller som har flere unormerte varianter. Derfor er de nye termene som normeres svært ofte basert på spørsmål fra språkbrukere. I tillegg har hvert samisk språk sine egne normer som styrer hvordan visse ting skal skrives, hvordan ord skal bøyes osv.

Utvikling av ordforråd er en viktig del av Sámi Giellagáldus arbeid. I løpet av 2025 normerte språkutvalgene til sammen **2 237 nye termer** for de samiske språkene. Dette er en økning på 49 prosent i forhold til 2024.

2 237

nye termer

Sørsamisk utvalg har i løpet av året hatt fem møter og normert totalt **195** nye sørsamiske termer. De fleste av disse er nytestamentlige termer, som for eksempel *gaarkehtidh* (*gi kraft, gi styrke* på norsk, *ge styrka, ge kraft* på svensk). Utvalget normerte også endel nye termer om innebandy og seksualitet, som f.eks. *skuahpa* dahje *kondovme* (*kondom* på norsk), og *trueriekåahpe* (*menskopp* på norsk og svensk). En betydelig andel av de nye normerte termene har blitt til på bakgrunn av spørsmål og forslag fra språkbrukere, som f.eks. *starnedehteme* (*rehabilitering* på norsk og svensk) eller *healsoevaep̃tie* (*legevakt* på norsk). I tillegg til nye termer normerte sørsamisk utvalg flere viktige større prinsipielle normer som styrer bruk av skriftspråket. Utvalget endret normen som var knyttet til de norske og svenske lånordene med *ær/-är* endinger. Den tidligere normen -*æære* gjelder ikke lenger. Språkorganet oppfordret til å skrive lånordenes ending -*eere*, slik som for eksempel i lånordene *vetrineere*, *ordineere*, eller *pijoneere*. Språkorganet har oppdatert termlistene på nettsidene <http://satni.org> og <http://giella.org> i henhold til vedtakene. Det sørsamiske utvalget normerte også hvordan tilpasse lånordene *byr̥ä* og *liga* til sørsamisk. Språkorganet oppfordrer til å skrive *byjrove*, som f.eks. *saerniebyjrove* eller *advokaatebyjrove*. Det norske ordet *liga* anbefaler språkorganet skal skrives *lijga*, slik som f.eks. *mïesterelijga*.

Pitesamisk er den yngste av de samiske skriftspråkene. Det ble normert i 2019 **pitesamisk utvalg** har derfor prioritert saker som er knyttet til rettskrivning. Utvalget har hatt fire møter i løpet av året og normert blant annet bøyingsparadigmer for substantiver og verb som viser hvordan de skal bøyes. Bøyningsparadigmene for de ulike verbgruppene inneholder likestavellesverb med lea *a-*, *å-*, *e-* og *o-stamme*, ulikestavelles og kontrakte verb, hjelpeverb og nektelsesverb. Alle verbklassene har former i nåtid (presens), fortid (preteritum), imperativ, nektelsesform, perfektum partisipp, gerundium, supinum, verbgenetiv, persens partisipp og genitiv, og verbalsubstantiv. Språkutvalget normerte også bruken av visse vokaler, og vedtok blant annet at e-boktaven fortsatt skal fortsatt brukes til å markere både lange og korte vokaler slik det er bestemt i ortografien. Selv om det uttales forskjellig, avviste utvalget forslaget om å erstatte bokstaven -*e* med en annen bokstav, enten *æ-* eller *-i* da dette strider mot ortografien og vil medføre andre utfordringer for språkbrukerne. Bokstaven -*e* er godt innarbeidet og brukes blant annet i publiserte oversettelser.

Lulesamisk utvalg har hatt fire møter og normert i alt **337** nye lulesamiske termer på ulike fagområder. Den største delen av de nye termene er termer og uttrykk om hunder, som f.eks. sludek hund som er tjukkhårete og *tjutjuk* (hundevalp opptil 6 måneder). Et annet karakteristisk fagområde er begreper knyttet til innebandy, slik som f.eks. *gasskaspielle* (*midtbanepiller* på norsk, *centerspelare* på svensk) og *alla galbasoabbie* (*høy kølle* på norsk). Nye termer er blant annet fra barne-TV-serien NRK Sámi Fantus, slik som f.eks. *muorjjembåtjån* (*juicepresse* på norsk), og *nahtasegun* (*stavmikser* på norsk), og termer om funksjonsvariasjoner som brukes i helsetjenesten i private og offentlige institusjoner, som f.eks. *sevvamgiella* (*tegnspråk* på norsk, *teckenspråk* på svensk). I tillegg normerte utvalget nye termer som språkbrukerne har etterspurt tilsvarende term til på lulesamisk, som f.eks. *dahkojiermme* (*kunstig intelligens* på norsk), *belugahttet*

(bomme, ikke treffe på norsk), og *uládallamaktididdje* (kommunikasjonsstrateg på norsk, som har ansvar for å samordne kommunikasjonen).

Nordsamisk utvalg har i løpet av 2025 hatt fire møter og normert til sammen **286** nye termer på nordsamisk. De fleste av dem er knyttet til helse og sosial sektoren: Sosial- og helsevesenets terminologi fra Giellagas-instituttet ved Universitetet i Oulu, som f.eks. *sinustrombosa* (*aivolaskimotukos* på finsk *cerebral venetrombose* på norsk *cerebral venøs trombos* på svensk), nevromangfoldstermene til Lappi buresveadjinguovllu (Lappi hyvinvointialue), slik som f.eks. *áiconuonddahallan* (*aistiupumus* på finsk, *sensorisk utmattelse* på norsk ja *sensorisk overbelastning* på svensk). Sámi Giellagáldu har videreført samarbeidet med det Finske Nasjonalbiblioteket som startet opp i 2023. Nordsamisk utvalg normerte offisielle finske ontologiske termer, som f.eks. *teambargu* (*tiimityö* på finsk, *teamarbeid* på norsk og *teamarbete* på svensk) og nye navn på myndigheter og avdelinger i forbindelse med reorganiseringen av Lappi regionforvaltning, som f.eks. *Tilsyns- og tilsynsverket* (*Lupa- ja valvontavirasto* på finsk, *LVV, Tillstånds- och tillsynsverket* på svensk og *Finnish Supervisory Agency* på engelsk). Denne myndigheten var tidligere AVI (*Aluehallintovirasto*), Lappi områdeforvaltning. Samisk mesterskap i innebandy arrangeres i Sverige våren 2026 og for dette har utvalget normert termene for innebandy. I tillegg normerte utvalget nye termer som språkbrukerne har bedt om tilsvarende term til på nordsamisk, som f.eks. *DNA-nuovvi* (*DNA-bonjaldat* *DNA-sáras* (*DNA-juoste* på finsk, *DNA-streng*, på norsk, *DNA-sträng* på svensk) og *drona* (*drooni* på finsk, *drone* på norsk og *drönare* på svensk). Opplæring i samisk krevde navn på nordsamiske bokstavene. Utvalget kom dette behovet i møte og normerte nordsamiske navn på bokstavene.

Enaresamisk utvalg har møttes fem ganger i år og normert **397** nye enaresamiske termer. Omtrent halvparten av disse var fysikktermer, som f.eks. *stuárus* (*suure* på finsk), *kuubđâ* (*noste* på finsk) og *šiettuuvuotâ* (*hitaus* på finsk). Nevromangfold var et annet fagområde der det ble normert nye termer, som for eksempel *áhásâddâm* (*jumittaminen* på finsk), *lijgeaktiivlâšvuotâ* (*ylivilkkaus* på finsk) ja *neuro-ovdánem hemâdâs* (*neurokehityksellinen häiriö* på finsk). Utvalget reviderte stavelsesnormen for enaresamisk. Heretter samsvarer stavelsene i enaresamisk og finsk med noen unntak, som skyldes den enaresamiske fonologien. I tillegg normerte også utvalget også *-náál-* setningstilsvar og bruken av *-vuotâ-*endelse i sammensatte ord. Språkorganet oppfordrer til å skrive f.eks. *tiervâšvuotâkuávdáš* i stedet for *tiervâšvuodâkuávdáš*.

Skoltesamisk har et spesielt stort behov for nye ord og termer. **Skoltesamisk utvalg** har møttes fire ganger i løpet av året og normert **1 022** nye termer på skoltesamisk. Flesteparten av de nye termene tilhørte sosial- og helsesektoren, som f.eks. *ru'vddkäärnõs* (*närästys* på finsk), *vi'skkesrähsshormoonvalmštõs* (*keltarauhas-hormonivalmiste* på finsk) og *vuõijnâmveä'kkneävvhoi'ddjee* (*hengitysapuvälinehoitaja* på finsk). Utvalget normerte også betegnelsene på de offisielle helligdagene og flaggdagene i Norge, Sverige og Finland, som f.eks. *Virbbpâ'sspei'vv* (ort.) *Palmupâ'sspei'vv* (evl.) – (*Palmusunnuntai* på finsk, *Palmesøndag* på norsk). Også på skoltesamisk ble det normert termer om nevromangfold, som f.eks. *lei'gğveä'lkõsvuõtt* (*ylivilkkaus* på finsk). I tillegg til ny terminologi normerte det skoltesamiske språkutvalget

flere prinsipielt viktige spørsmål. Språkorganet anbefaler å skifte ut slike utenlandske navn og titler som har *-nen* endelse, slik som f.eks. det finske etternavnet *Itkonen* på følgende måte: *Itkonen*, *Itkos*, *Itko'sse* dahje *Itkonen*, *Itkonee'n*, *Itkonenna*. Denne framgangsmåten følger formen som er etablert i den skoltesamiske talespråket. Skoltesamisk språkutvalg ga også tilrådinger om bruken av *nalla-* og *nallšem-*ord. Hovedregelen er at de skal forstås som endeledd i sammensetningsord, slik at de skrives sammen med det foregående ordet enten direkte eller med bindestrek, som f.eks. *jee'resnalla* eller *tõn-nallšem*. Unntak er former, som har *ne* eller *-aa* partikkel i ordet foran. Da kommer det et mellomrom mellom ordene, som f.eks. *koon-ne nallšem* eller *tän-aa nalla*. I tillegg normerte utvalget egne bøyningsmønstre for navn som slutter med vokal- og konsonant og konsonantklynge.

3.3.3. Samarbeid med andre organer

Sámi Giellagáldu samarbeider på nasjonalt og internasjonalt nivå med flere samarbeidspartnere. Språkorganet er med i [Nordisk språknettverk \(NSN\)](#). Språkorganet deltok i mai på nettverkets strategimøte som ble arrangert samtidig med 18. leksikonografikonferanse som nettverket arrangerte i samarbeid med ([Dansk Sprognævn](#)) i Vejle, i Danmark. På denne konferansen holdt lulesamisk rådgiver i Giellagáldu Svenn-Egil Duolljá et foredrag om kjønnsnøytralitet i samiske språk. I september deltok språkorganet på årsmøtet i nettverket, hvor hovedtemaet var nettverkets årsmelding for 2024. Årsmeldingen presenterer arbeidet i Sámi Giellagáldu og de andre nordiske språknemndene for Nordisk ministerråd.

Som en del av det nordiske språksamarbeidet, har Sámi Giellagáldu samlet en oversikt over ulike publikasjoner om samiske språk i Norge, Sverige og Finland, enten på samisk, norsk, svensk, finsk, engelsk eller andre språk for tidskriftet [Sprog i Norden 2025](#). Tidskriftet har en kronologisk liste over språkspesifikke publikasjoner, og utgis i fellesskap av de nordiske språkutvalgene og Nordterm nettverket. Gjennom disse nettverkene har Giellagáldu etablert viktige samarbeidsrelasjoner med blant annet Språkrådet ([Språkrådet](#)) i Norge, [Kotimaisten kielten keskus](#) (Senter for innenlandske språk) i Finland og Språkrådet ([Språkrådet](#)) i Sverige samt andre språkråd i Norden. Disse organene har etablerte arbeidsmodeller, og de inneholder mange gode arbeidsmetoder som kan tilpasses og tas i bruk i språkbevarings- og normeringsarbeidet for de samiske språkene. I februar besøkte Giellagáldu Språkrådet i Oslo og fikk høre hvordan de jobber med informasjon.

Sámi Giellagáldu deltar også i styringsgruppen for det nordiske terminologinettverket Nordterm. Nordterm er et samarbeidsforum for de nordiske terminologiorganisasjonene. Giellagáldu deltok i juni på styringsgruppemøte i nettverket og hadde presentasjon om det samiske språkorganets virksomhet. Rapporten vil bli offentliggjort i Norterms konferanserapport 2025. Etter møtet i styringsgruppa arrangerte Nordterm nettverket i samarbeid med Islands språkråd Árnastofnun (The Árni Magnússon Institute for Icelandic Studies) Nordterm-konferanse i Reykjavik hvor temaet var Felles termer.

Utvikling av språkteknologiske verktøy for urfolksspråk er en viktig målsetting i FNs tiår for urfolksspråk (IDIL2022–2032). Sametingene har i tildelingsbrevet for 2025 bedt Sámi Giellagáldu prioritere samarbeid med Divvun - samisk språkteknologiske senter som har sitt virke ved UiT Norges arktiske universitet i Tromsø. Giellagáldu samarbeider på flere områder med Divvun som lager og utvikler språkteknologiske verktøy for de samiske språkene. Målet med samarbeidet er å bidra til produksjon og utvikling av språkteknologiske hjelpemidler, spre kunnskap om samiske språk og øke bruken av samiske språk. Språknormering er grunnlaget for regelbaserte verktøy, som for eksempel utvikling av rettskrivings- og grammatikkontroll og talesyntese. Samtidig fungerer disse verktøyene som en av Giellagáldus viktigste kanaler for kommunikasjon og bidrar til at språkorganet når ut til språkbrukere. Nye språknormer og terminologi blir for eksempel lagt inn i korrektur- og grammatikkontroll, og vil dermed være tilgjengelig for brukerne. De bidrar til å innarbeide nye normer samtidig som de gjør det lettere å skrive samisk. I tillegg utvikler språkorganet sammen med Divvun, og Giellatekno ved Samisk språkteknologiske senter ved Universitetet i Tromsø blant annet en digital ordbok <http://satni.org> som Giellagáldu har oversatt enare- og skoltesamisk brukergrensesnitt til.

Sámi Giellagáldu har fra høsten 2023 samarbeidet med Nasjonalbiblioteket i Finland. Språkorganet har spilt en viktig rolle i normeringen av nordsamiske termer til den [Offisielle finske ontologien](#). Dette hierarkiske begrepssystemet som Nasjonalbiblioteket vedlikeholder, brukes mye blant annet i beskrivelsen av litteratur. Gjennom YSO har nordsamiske termer blitt spredt til andre tjenester i Nasjonalbiblioteket, som f.eks. søkeverktøyet [Finna](#). Det finske Nasjonalbiblioteket anså samarbeidet med det felles nordiske fagorganet for det samiske folk som så viktig og betydningsfull at de tildelte Sámi Giellagáldu [Kundeærespris for 2025](#) for 2025.

Det meste av språkorganets språksamarbeid er knyttet til normering av termliste for de ulike fagområdene (mer om dette i kapittel 3.3.2.). Noen av de sentrale aktørene i 2025 har vært blant annet språksentrene i Sametinget i Sverige, Giellagas-instituttet ved Universitetet i Oulu, Nord universitet, Universitetet i Umeå, Sametingenes språkavdelinger og Lappi velferdsregion (Lapin hyvinvointialue).

For å fremme utviklingen av språkteknologi for skoltesamisk har språkorganet i løpet av året startet et samarbeidsprosjekt med Reuter Multilingual Facilities. Formålet med dette prosjektet er å utvikle en skoltesamisk språkmodell som grunnlag for videre arbeid med å utvikle skoltesamisk rettskrivings- og grammatikkprogram. Avtaleforhandlingene er i en avsluttende fase. Målet er å starte opp prosjektet i begynnelsen av 2026. Språkteknologisk samarbeid omfatter også at språkorganet har samarbeidet med Unicode-konsortiet om hvordan enaresamiske bokstaver som skiller seg fra majoritetsspråkene skal alfabetiseres.

Språkorganet har i løpet av året samarbeidet med Giellagas-instituttet ved Universitetet i Oulu og Kulturhovedstadsprosjektet Oulu 2026 og vært en av hovedarrangørene av Symposiet om *samisk språk, samisk litteratur og kultur* (se kap. 3.3.1.).

Språkorganet deltok også i det internasjonale skrivesamarbeidet Handbook of Terminology 4: Terminology planning in Europe. I denne boka ble Planning terminology for northern minority languages – The Saami case om arbeidet med minoritetsspråk og terminologi for samiske språk skrevet av rådgiver i enaresamisk Jukka Mettovaara og seniorrådgiver i nordsamisk Sierge Rasmus publisert. Terminologihåndboken utgis av John Benjamins forlag, som er en ledende uavhengig utgiver av akademiske språkvitenskapelige tidsskrifter og bøker.

3.4. Informasjon og profilering

Sámi Giellagáldus sin sentrale formidling av samiske språk skjer primært gjennom direkte kontakt med språkbrukere. Vi mottar jevnlig henvendelser fra enkeltpersoner og organisasjoner som har spørsmål om språkbruk, grammatikk, terminologi og oversettelser. Denne dialogen er en viktig del av vårt samfunnsoppdrag, og vi legger stor vekt på å være tilgjengelige og imøtekommende i møte med språkbrukernes behov.

Vår tilstedeværelse på sosiale medier har vært et viktig verktøy i dette arbeidet. Ved utgangen av 2025 har vår Facebook-konto rundt 2 200 følgere, mens Instagram-kontoen har over 655. Etter lanseringen av vår nye designmanual ved årsskiftet har vi økt aktiviteten betydelig på disse plattformene. Den nye grafiske profilen gir et helhetlig uttrykk og inkluderer felles dokumentmaler, presentasjonsoppsett, fargepaletter og typografi. Dette har bidratt til en mer profesjonell og gjenkjennelig visuelle identitet, som styrker vår kommunikasjon og gjør det enklere for brukerne å orientere seg.

Arbeidet med vår nettside har vært prioritert. Nettsiden fungerer som en viktig informasjonskanal og ressursbank for språkbrukere, fagpersoner og allmennheten. Vi har arbeidet med å forbedre struktur, innhold og brukervennlighet, slik at det skal være lettere å finne relevant informasjon og ta kontakt med oss.

Alle nye normerte termer og andre spørsmål knyttet til normering publiseres på Sámi Giellagáldus nettsted: <http://giella.org>. Språkorganet har egne sider for fem samiske språk. Alt innhold publiseres på det språket det gjelder. For eksempel publiseres innhold om bruk av enaresamisk på *Anarâškielân* -sider, og innhold om bruk av sørsamisk publiseres på *Åarjelsaemiengielse* -sider. I tillegg publiseres alle nye termer i den samiske digitale ord- og termbanken satni.org. I løpet av 2025 har språkbrukere gjort totalt 1,7 millioner søk etter ord og termer der.

I forbindelse med språkuken Gielevåhkoe opplevde vi en merkbar økning i engasjement og aktivitet, både på digitale plattformer og i direkte kontakt med språkbrukere. Dette viser at målrettede kampanjer og tematiske satsinger har stor effekt på synligheten og interessen for samiske språk.

Vi har som mål å ha lav terskel for kontakt, og derfor er vi lett tilgjengelig på arenaer som sosiale medier og e-post. Vi jobber kontinuerlig for å sikre rask respons og god

oppfølging, slik at brukerne opplever at de blir hørt og får hjelp. Vi har også tatt en aktiv rolle som støttespiller for språkbrukere på alle nivåer.

Selv om mange kanskje ikke er klar over hvor nyttig Sámi Giellagáldu kan være for dem, har vi lagt ned betydelig innsats i å være synlige på arrangementer og møteplasser der vi vet vi kan nå den samiske befolkningen. Dette inkluderer både de som allerede er samisktalende, personer med begrenset språkkompetanse og de som er i en oppstartsfase for å lære og bruke samisk. Tilbakemeldingene fra publikum, samarbeidspartnere og arrangører har vært svært positive.

I løpet av året har vi deltatt på følgende arrangementer:

- Sametingets verddet-seminar i Tromsø 5.–7. mai
- Den sørsamiske kulturfestivalen Raasten Rastah i Røros 25.–27. september
- Konrad Nielsens 150-årsjubileumsseminar i Kautokeino 22.–23. oktober
- Sametingets yrkes- og opplæringsmesse i Kautokeino 27.–28. oktober
- Samiske litteraturdager i Karasjok 29.–30. oktober
- Svenske Sametingets åpning i Piteå den 27. november.
- Norske Sametingets plenumsmøte i Karasjok den 3. og 4. desember.
- Ved Finlands Sannhets- og forsoningskomiteens markering i Enare 16. desember
- Finske Sametingets plenumsmøte i Inari den 17. desember.

På slutten av året kom den gledelige beskjeden at Sámi Giellagáldu er kåret til «Årets kunde 2025» av det finske nasjonalbiblioteket. Vi har spilt en viktig rolle i autoriseringen av nordsamisk terminologi i den Allmenne finske ontologien (ALFFO), som vedlikeholdes av nasjonalbiblioteket og brukes mye blant annet i bibliografisk litteraturbeskrivelse. Utmerkelsen er en påminnelse om at de samiske språkene er verdifulle og at det å støtte dem gir konkrete resultater.

4. Styring og kontroll av virksomheten

4.1. Overordnet vurdering av styring og internkontroll

Sámi Giellagáldu bruker mål- og resultatstyring i sin interne virksomhet. Sametingene i Norge, Sverige og Finland finansierer driften av Sámi Giellagáldu. Sámi Giellagáldu er en egen administrativ enhet tilknyttet Sametinget i Norge. Dette innebærer at Sámi Giellagáldus økonomi skal forvaltes i henhold til økonomiregelverket for staten Norge og Stortingets bevilgningsvedtak.

4.2. Viktige forhold for Sámi Giellagáldus ansatte

4.2.1 Bemanningssituasjon, kapasitet og kompetansesituasjon

Sámi Giellagáldu jobber kontinuerlig med å opprettholde, utvikle og tiltrekke seg dyktige og engasjerte medarbeidere. Sámi Giellagáldu har i dag 11 faste ansatte som er lokalisert på ulike steder i Norge, Sverige og Finland.

Språkorganet har i år vært inne i sitt første fulle driftsår som en nyetablert enhet. I tillegg til det ordinære språkarbeidet har en betydelig del av kapasiteten vært rettet mot å bygge opp og etablere nødvendige strukturer og rammer for virksomheten. Dette har omfattet utvikling av interne rutiner, retningslinjer og tydeligere ansvarsfordeling. Arbeidet har vært avgjørende for å sikre forutsigbare og trygge arbeidsvilkår, samt for å legge grunnlaget for videre faglig utvikling. Parallelt har det vært satt fokus på å ivareta og styrke arbeidsmiljøet for å sikre stabilitet, motivasjon og god kompetanseutnyttelse i organisasjonen.

4.2.2 Likestilling

Kjønnsfordelingen i Sámi Giellagáldus administrasjon er 54 % kvinner og 46 % menn. Det er ikke betydelige lønnsforskjeller mellom kjønnene.

4.2.3 Helse, miljø og sikkerhet

Ansatte i Sámi Giellagáldu arbeider på ulike steder i Norge, Sverige og Finland. Dette innebærer et særskilt ansvar for arbeidsgiver når det gjelder å sikre et godt og forsvarlig arbeidsmiljø, uavhengig av hvor den enkelte har sin arbeidsplass. Dette ansvaret tas på alvor, og det legges til rette for at de ansatte skal ha gode arbeidsforhold og trives i jobben.

I løpet av 2025 har de fleste av staben gått fra hjemmekontor til leide kontorlokaler. Dette har bidratt til å styrke arbeidsmiljøet og gi de ansatte et sosialt fellesskap utover det digitale samarbeidet.

Administrasjon gjennomførte i september en personalsamling med fokus på resultatene fra medarbeiderundersøkelsen som ble gjennomført i mai 2025. Med utgangspunkt i funnene fra undersøkelsen har administrasjonen arbeidet videre med å iverksette tiltak for å bevare og videreutvikle et godt og inkluderende arbeidsmiljø i språkorganet.

4.2.4 Sykefravær

I 2025 var det samlede sykefraværet i språkorganet på 2,0 %. Dette er betraktelig lavere enn hos andre statlige institusjoner i Norge, der det gjennomsnittlige sykefraværet er ca. 5,38 %. Sámi Giellagáldu arbeider bevisst med arbeidsmiljøet og har som mål å holde sykefraværet nede også neste år.

5. Vurdering av fremtidsmuligheter

Oppstart- eller etableringsprosessen for Sámi Giellagáldu er i dag i stor grad ferdigstilt for de nordiske landene - unntatt et umesamisk språkutvalg. Sámi Giellagáldu fortsetter sitt arbeid med å styrke, utvikle og synliggjøre de samiske språkene gjennom en målrettet innsats på flere områder.

Vi ser et økende behov for tilgjengelige språkressurser, og vil derfor prioritere utviklingen av digitale verktøy og plattformer som gjør det enklere for språkbrukere å finne og bruke samisk språk i hverdagen. Dette inkluderer videreutvikling av nettsiden, store språkmodeller eller kunstig intelligens (AI) og forbedring av eksisterende terminologitjenester. Utvikling av nettsidene innebærer ikke bare en endring i utseende og struktur, men at vi skal kunne tilby brukerne nyttig og interessant innhold.

Vi vil også intensivere arbeidet med formidling og synlighet for å nå bredere ut, både mot enkeltpersoner, men også institusjoner og organisasjoner. Gjennom synlighet og tilgjengelighet skal vi bidra til å normalisere og revitalisere samiske språk i alle deler av samfunnet. Sosiale medier vil fortsatt være en viktig kanal, og vi planlegger å utvide vår tilstedeværelse og eksperimentere med nye formater for å nå bedre ut til målgruppene.

Brukerrettet arbeid står sentralt i våre planer. Vi ønsker å senke terskelen ytterligere for kontakt og veiledning, og vil jobbe for at språkbrukere skal få rask og relevant respons. Dette innebærer også en styrking av interne rutiner og kompetanse, slik at vi kan møte etterspørselen på en effektiv og faglig trygg måte. Samtidig skal vi også gjøre tilgjengeliggjøre alle vedtakene på en enklere måte for brukerne.

Samtidig som vi tilbyr hjelp og informasjon som er lettere tilgjengelig for folk, har vi kommet til et punkt der vi tar en aktiv rolle i å kartlegge behovene til samiske språk. Situasjonen for de samiske språkene er svært forskjellig, og derfor er det viktig å kartlegge behovene slik at ressursene kan brukes på den mest effektive måten. Kartlegging av behovene vil tjene både Sámi Giellagáldu, men også for eksempel utdanningsinstitusjoner og språksamfunnet generelt.

Vi tar med oss erfaringer fra tidligere og bygger videre på det vi har oppnådd, samtidig som vi tar nye steg mot en mer inkluderende, digital og brukervennlig språktjeneste for hele det samiske fellesskapet.

Med hilsen

Mika Saijets – Direktør i Sámi Giellagáldu

30.12.2025

*Dát girjje / elektrávnálattjat dâhkkiduvvam ja rájaduvvá vuollájtjáledahtek /
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur*

